

NSRs lokallag

Din ref./Deres ref:

Min ref./Vår ref:
TMN/tmn

Beaivi/Dato:
18.12.2008

INNSPILL TIL HØRINGSUTTALELSE TIL NOU 2007:13 DEN NYE SAMERETTEN

Det vises til landsmøtets behandling i LM-sak 7/2008 *Høringsuttalelse til Samerettsutvalgets forslag* hvorfra vedtaksprotokollen siteres følgende:

Landsmøtet vedtok enstemmig følgende utgangspunkt for høringsuttalelse, og bemyndiget landsstyret å utforme endelig høringsuttalelse innen høringsfrist:

Innledning

Landsmøtet i NSR konstaterer at det andre samerettsutvalgets innstilling er gjennomført.

Samene er ett folk, og vi har bebodd våre områder forut for at statene trakk sine grenser gjennom dem. Riks- og fylkesgrenser utgjør forvaltningsmessige ordninger staten har opprettet, og kan ikke avgrense samiske rettigheter.

Rettigheter

Norge har erkjent særskilte folkerettslige forpliktelser overfor samene som et urfolk. Dette betyr at i den grad andre grupper innenfor tradisjonelle samiske områder tilkjennes rettigheter eller tilgodeses på grunnlag av gjeldende rett eller politiske hensyn, så kan ikke dette gå på bekostning av rettigheter samene har krav på i samsvar med folkeretten.

NSR kan ikke godta ordninger som innebærer at samiske rettigheter i Finnmark vil få et sterkere vern enn utenfor Finnmark. Finnmarksloven innebærer et kompromiss mellom staten og samefolket, og en minimumsløsning som er akseptabel i forhold til folkeretten fordi Sametinget valgte å tilslutte seg loven. At samene utenfor Finnmark bor enda mer spredt, og er i et større mindretall enn i Finnmark, kan ikke brukes som argumentasjon for et svakere rettsvern, tvert i mot, rettsvernet burde heller være sterkere. NSR vil i denne sammenhengen presisere at nye ordninger for eierskap og forvaltning forutsetter samisk aksept jfr. SP art. 1 og 27, og FNs urfolksdeklarasjon.

NSR mener det ikke er akseptabelt at utvalget ikke har vurdert FNs urfolksdeklarasjon av 13. september 2007 med tanke på anbefalingene utvalget gir. Samerettsutvalgets forslag ble lagt frem den 3. desember 2007 og burde derfor ha vurdert hvilke konsekvenser urfolksdeklarasjonen fører til i forhold til forslagene utvalget anbefaler. Hele gjennomføringen av utredningen må utsettes til FNs urfolksdeklarasjon er vurdert i forhold til Den nye sameretten.

Norgga Sámiid Riikkasearvi | Vuona Sámiij Rijkasiebrre | Nørjen Saemiej Rijkhesiebrrie | Norwegian Saami Association | Norske Samers Riksforbund | www.NSR.no

Postboks 173
N-9521 GUOVDAGEAIDNU

Telefon +47 78 48 69 55
Telefaks +47 78 48 69 88

Bankgiro 4901.10.15084
Org.nr. 971 481 463

Mobil: +47 988 50 273
E-post nsr@nsr.no

NSR vil vise til eksisterende strukturelle og rettslige problemstillinger i forhold til samiske rettigheter som grunnlag for at samiske rettigheter innenfor gjeldende norsk rett ikke har blitt anerkjent tidligere. I lys av dette vil landsmøtet i NSR påpeke at folkerettens rettskilder og andre rettskilder som FNs urfolksdeklarasjon må inngå som rettsgrunnlag i forhold til identifisering og kartlegging av samiske rettigheter i områdene det her er snakk om. Områdene som er tradisjonelle samiske områder kan ikke avgrenses mot statsborgerskap – det innebærer at arbeidet med å kartlegge og å anerkjenne samiske land-, vann- og ressursrettigheter må gjelde samenes faktiske bruk og omfatter dermed ikke bare samer med norsk statsborgerskap. Ordningene som vedtas må ta høyde for dette.

NSR vil klart uttrykke at sammensetningen i styret i Hålogalandseiendommen og fjellstyrene lenger sør ikke representerer ordninger som kan kompensere for rettighetsrepresentasjon slik at samene gjennom dette får anerkjent eier- eller besittelsesrettigheter.

NSR avviser:

- at statseid grunn i tradisjonelle samiske områder i Sør-Norge fortsatt skal forvaltes etter fjelloven
- at det rettslige grunnlaget for identifisering av rettigheter og avklaring av rettskrav ikke kan begrenses av gjeldende norsk rett, men også må omfatte folkeretten.

NSR foreslår:

- styrking av den samiske representasjonen i Hålogalandsallmenningen og i de regionale utmarksstyrene
- at Hålogalandsallmenningen også omfatter områdene sør for Nordland
- at regjeringen gjennomfører en uavhengig folkerettslig vurdering opp mot FNs urfolksdeklarasjon av 13. september 2007
- at § 3, 2. punkt i kartleggings- og anerkjennelsesloven må endres slik at henvisning til FNs urfolksdeklarasjon innarbeides
- at § 2 og § 4 i kartleggings- og anerkjennelsesloven må endres slik at det ikke sonderes mellom tradisjonelle samiske områder og samiske kyst- og fjordområder med den begrunnelse at samiske kyst- og fjordområder også er tradisjonelle samiske områder
- at lovutkastets § 15 må presisere at rettighetstvister angående fiske og andre fornybare marine ressurser i samiske kyst- og fjordområder skal være innenfor domstolens kompetanseområde
- at formålsparagrafen i fjelloven og kartleggings- og anerkjennelsesloven må endres slik at denne viser til samiske interesser på en måte som sikrer at dette vektlegges i fortolkning og praktisk anvendelse av loven.

Høringsfrist i saken er fra Justis- og politidepartementet satt til 15. februar 2009, NOU-en med fullstendig saksoversikt kan leses her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2008/horing---nou-2007-13-den-nye-sameretten.html?id=500728>

Landsstyret har videre i møte 13. desember 2008 i sak 58/08 fattet følgende enstemmige vedtak: *Landsstyret sender landsmøtets vedtak i sak 7 Høringsuttalelse til Samerettsutvalgets forslag til lokallagene og ber om innspill innen 20. januar. Den endelige høringsuttalelsen samt en plan for videre oppfølging av saken behandles på landsstyremøte 7.-8. februar i Tromsø.*

Landsstyret skriver brev til Sametinget om behovet for innspill fra samiske organisasjoner og lokalsamfunn i forkant av Sametingets behandling av SRU II.

Lokallagene bes således komme med innspill til den endelige høringsuttalelsen innen 20. januar 2009. Innspill mottas helst på nsr@nsr.no.

Dearvvuodaiguin / med hilsener

Thomas Erlend Myrnes Nygård
Čállingotti jodiheddji / sekretariatsleder

Kopi: - landsstyret
 - sametingsgruppa
 - NSR-U